

Trung Tâm Khám và Nghiên Cứu Bệnh Parkinson's
Parkinson's Disease Clinic and Research Center
University of California, San Francisco
505 Parnassus Ave., Rm. 795-M, Box 0114
San Francisco, CA 94143-0114
(415) 476-9276
<http://pdcenter.neurology.ucsf.edu>

Introduction to Parkinson's disease (Vietnamese)

Giới thiệu về bệnh Parkinson's

Bệnh Parkinson's là gì?

Bệnh Parkinson's là một bệnh trạng có những triệu chứng chính là di chuyển chậm chạp, run, và khó đi bộ hay giữ thăng bằng. Ít nhất 750,000 người ở Mỹ bị bệnh Parkinson's. Dù bệnh này thường gặp hơn ở người từ 60 tuổi trở lên nhưng cũng có thể xuất hiện sớm hơn, thậm chí ở người mới có 20 tuổi.

Nguyên nhân gì gây bệnh Parkinson's?

Bệnh Parkinson's gây ra bởi việc mất tế bào thần kinh ở một phần đặc biệt của não được gọi là vùng chất đen (substantia nigra). Các tế bào trong vùng chất đen này truyền tin cho các vùng kiểm soát cử động khác trong não bằng cách chế tiết ra dopamine và các chất dẫn truyền thần kinh khác. Khi các tế bào ở vùng đen bị chết thì không thể tiết ra dopamine nữa, do đó các vùng kiểm soát cử động khác trở nên mất điều hòa. Sự thiếu hụt này ở các vùng não kiểm soát cử động là nguyên nhân dẫn đến các triệu chứng điển hình của bệnh Parkinson's (chậm chạp, run và khó đi bộ hay giữ thăng bằng).

Nguyên nhân gây ra việc mất tế bào ở vùng chất đen vẫn chưa được biết đối với đa số bệnh nhân. Các chất độc trong môi trường như manganese, cacbon monoxit, và hiếm hơn là một số loại thuốc trừ sâu, có thể gây bệnh giống như bệnh Parkinson's. Tuy nhiên, đại đa số bệnh nhân Parkinson's chưa hề bị tiếp xúc với các chất độc này. Trong một vài gia đình, người ta đã phát hiện ra một số gen được chứng minh là gây bệnh Parkinson's, tuy nhiên đa số bệnh nhân Parkinson's không có các gen bất thường như vậy. Hiện tại, các nghiên cứu viên cho rằng đa số người mắc bệnh Parkinson's do sự kết hợp của nhiều yếu tố khác nhau, bao gồm yếu tố gen và các chất tiếp xúc trong môi trường.

Quá trình tiến triển của Bệnh Parkinson's như thế nào?

Triệu chứng đầu tiên và sự tiến triển của bệnh Parkinson's có thể khác nhau nhiều tùy theo từng người. Tuy nhiên, cũng có một số điểm chung có thể xác định được. Triệu chứng đầu tiên thường gặp nhất là chứng run. Bệnh nhân thường bị run hay cử động chậm ở một bên cơ thể, nhiều khi ở một tay hoặc chân. Qua thời gian (đối với một số người thì có thể từ 5 năm trở lên) chứng này sẽ dần dần lan đến tay hoặc chân kia cùng bên, và sau đó đến chân tay bên kia. Khả năng di chuyển (thí dụ như đứng dậy ra khỏi ghế hay đi bộ) có thể bị giới hạn do sự tiến triển của bệnh. Tuy nhiên nếu được điều trị thì đa số bệnh nhân không bị chết sớm do bệnh Parkinson's.

Ngoài các triệu chứng thường gặp là run, di chuyển chậm và mất thăng bằng, bệnh này có thể gây các triệu chứng khác như ra nước miếng nhiều, giọng nói nhỏ đi, và bị rút chuột ở bàn tay hay bàn chân. Chứng trầm cảm, lo lắng và một số rối loạn về khả năng ngủ cũng khá phổ biến. Bệnh nhân có thể bị táo bón, đi tiểu nhiều hơn thường, ra mồ hôi nhiều, và chứng liệt dương. Khoảng 30% bệnh nhân Parkinson's sẽ dần dần thấy chức năng trí nhớ và trí thức thay đổi.

Có nhiều cách điều trị đa số các triệu chứng của bệnh Parkinson's, bao gồm các biện pháp giữ gìn sức khỏe tổng quát, trị liệu vật lý và trị liệu giọng nói cũng như một số loại thuốc. Đối với một số bệnh nhân bị triệu chứng tiến triển của bệnh Parkinson's, các phương pháp phẫu thuật có thể thích hợp. Cách điều trị bệnh Parkinson's sẽ khác nhau tùy theo từng người và căn cứ vào một số yếu tố như sức khỏe tổng quát và các triệu chứng cụ thể của bệnh nhân. Một số cách điều trị bệnh Parkinson's mới đang được phát triển.

Đăng ký bản quyền © 2009, The Regents of the University of California